



8 voorstellen voor betere werkomstandigheden en een autonome kunstenaarspraktijk

## INLEIDING

België telt een kunstenaarsscène met naam en faam in binnen- en buitenland. Professionele beeldende kunstenaars zijn de culturele ambassadeurs van België, maar werken in moeilijke omstandigheden.

- Uit recent onderzoek blijkt dat slechts 15% van de professionele beeldende kunstenaars voldoende inkomsten heeft als kunstenaar om van te leven (NICC, 2008).
- Dezelfde studie toont aan dat slechts 30% van de professionele kunstenaars hun artistieke kosten (gemiddeld 31.135 euro per jaar) kunnen dekken met hun artistieke inkomsten. 70% van de kunstenaars investeert zwaar in zijn kunstenaarsloopbaan met andere financieringsbronnen.
- Het is niet verwonderlijk dat 91% van de kunstenaars een ander inkomen heeft.

Anderzijds staat de onafhankelijke positie van de beeldende kunstenaars op de helling. Dit leidt tot een toenemende afhankelijkheidspositie waarbij individuele kunstenaars gestimuleerd worden om te associëren met grotere kunstinstellingen. Diegenen die aan het hoofd staan van deze instellingen bepalen welk talent er wel of niet inkomt. Op termijn leidt dit tot een situatie waarbij niet langer beeldende kunstenaars het roer in handen hebben, maar wel overheidscommissies, curators, officiële steunpunten en gesubsidieerde kunstinstellingen. De fundamentele vrijheid van de kunstenaar dreigt te verdwijnen. Daarom is er nood aan een beleid waarin de kunstenaar en zijn autonomie centraal staat en wordt ondersteund.

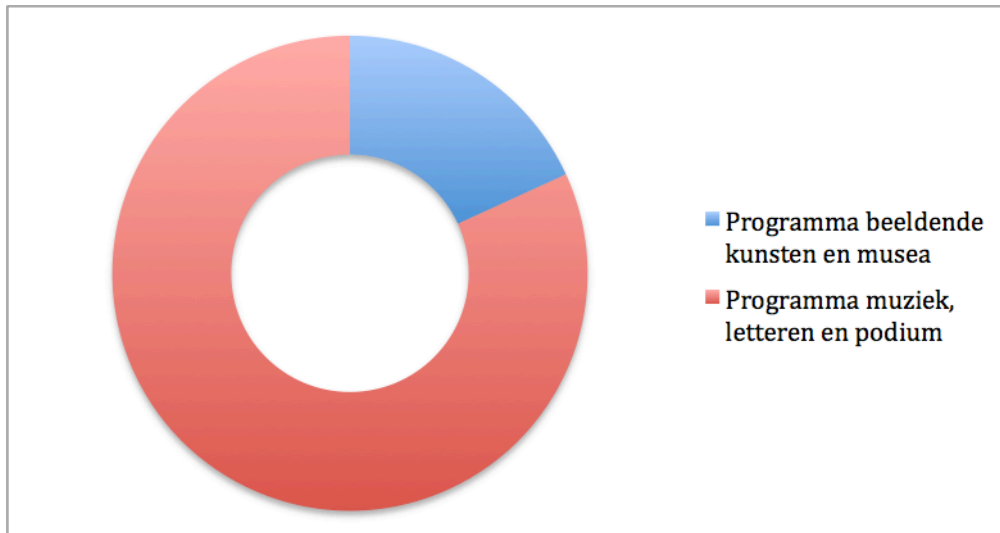
NICC geeft 8 voorstellen.

1. Meer rechtstreekse subsidies en professionele vergoedingen zodat kunstenaars over voldoende middelen beschikken en onafhankelijker kunnen werken,
2. Praktische maatregelen zodat de rechtstreekse subsidiëring aan kunstenaars vlotter, professioneler en minder bureaucratisch verloopt,
3. Meer kansen voor kunstenaars om zich te groeperen en een Alternatieve Management Bureau voor administratie management, promotie en netwerking op te starten.
4. Betere internationale ondersteuning.
5. Evaluatie toepassing decreet integratie kunstwerken
6. Groter aankoopbudget hedendaagse kunst.
7. Aangepast kunstonderwijs met meer aandacht voor de praktische kunstenaarspraktijk.
8. Cachetregeling ook voor beeldende kunstenaars

# 1. MEER RECHTSTREEKSE SUBSIDIES EN PROFESSIONELE VERGOEDINGEN

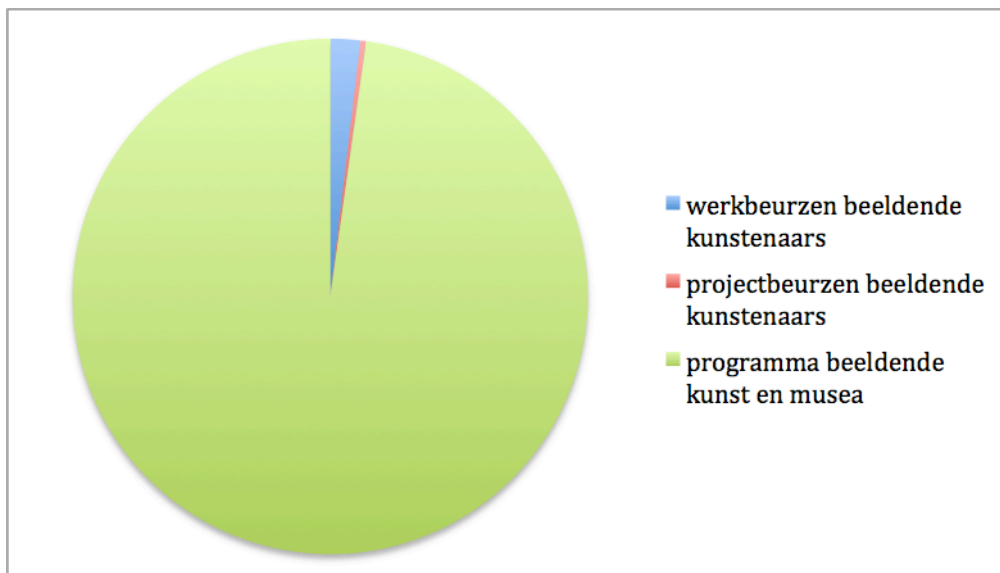
Vandaag de dag bereiken de publieke middelen niet de kunstenaars.

Een fractie van het Vlaams cultuurbudget gaat naar beeldende kunst.



De sector van de beeldende kunst is het kleine broertje en wordt ondergefinancierd. De kunstorganisaties hebben nood aan meer financiering opdat zij de kunstenaars waarmee zij samenwerken kunnen vergoeden. 82% van de middelen (142.354.000 euro) gaat naar het programma muziek, letteren en podium. 12% van de middelen (31.609.000 euro) gaat naar het programma beeldende kunst en musea (jaarverslag Kunsten en Erfgoed 2006-2007).

2,23% van het beeldend kunstbudget vloeit terug naar de kunstenaar.



Slechts 2,23% van het budget 'beeldende kunst' wordt gebruikt om beeldende kunstenaars rechtstreeks te ondersteunen (596.000 euro aan werkbeurzen en 109.500 euro aan projectbeurzen in 2007 volgens jaarverslag Kunsten en Erfgoed 2006-2007). Met dit beperkt budget ontvangen elk jaar slechts gemiddeld 110 beeldende kunstenaars een gemiddelde

subsidie van 6.636 euro. Een mooi cadeau, maar één met weinig impact. Het bedrag is te klein voor Vlaamse kunstenaars om zich nationaal of internationaal te positioneren.

De andere 97,77% wordt hoofdzakelijk besteed aan omkadering en ondersteunend personeel in structureel gesubsidieerde organisaties (kunstencentra en musea).

#### *Programma beeldende kunst en musea 2007*

werkbeurzen beeldende kunstenaars	€596.000	1,89%
projectbeurzen beeldende kunstenaars	€109.500	0,35%
Omkadering, organisaties	€30.903.500	97,77%
totaal	€31.609.000	

#### *Kunstenaars worden onvoldoende vergoed door gesubsidieerde kunstorganisaties*

Het budget van gesubsidieerde kunstorganisaties wordt hoofdzakelijk gebruikt voor lonen van personeel. Professionele kunstenaars daarentegen worden vaak niet of onvoldoende vergoed (bijvoorbeeld 5 dagen vergoed terwijl zij in realiteit 14 dagen werken), ofwel via onkostenvergoedingen (de Kleine Kunstenaarsvergoeding) of vrijwilligersvergoedingen. Nochtans is het Kunstendecreet heel duidelijk. Kunstenaars moeten in dienst worden genomen of een evenredige vergoeding ontvangen wanneer zij als zelfstandige werken.

Het argument dat kunstenaars een inkomen genereren op de privémarkt, gaat niet op voor de meeste kunstenaars. Veel gerenommeerde kunstenaars hebben bijvoorbeeld tijdens hun meest actieve periode nauwelijks kunstwerken verkocht. Actuele kunst zoals in situ werken, videowerk en installaties zijn moeilijk verkoopbaar. Een hedendaagse kunstexpositie levert voor de kunstenaar meer kosten op dan return.

## **VOORSTELLEN**

### *VOORSTEL: Stimuleer kunstorganisaties om professionele kunstenaars professioneel te vergoeden*

In 2007 werd het Kunstendecreet geëvalueerd en aangepast. Kunstorganisaties worden aangespoord om een percentage van hun budget aan te wenden voor de vergoeding van kunstenaars.

Om deze positieve maatregel in de praktijk toe te passen, is een goede opvolging cruciaal. Voor de subsidie-aanvraag van 2010-2013, werd aan de aanvragende organisaties gevraagd hoe en met welke middelen zij kunstenaars ondersteunen. Het is noodzakelijk dat de volgende Vlaamse regering het belang hiervan inziet en bij de jaarlijkse afrekening van gesubsidieerde kunstorganisaties nagaat of zij de kunstenaars waarmee zij samenwerken professioneel en eerlijk vergoeden.

- Professioneel: het Kunstenaarsstatuut bevat een set van statuten waarmee professionele kunstenaars tewerkgesteld kunnen worden: als werknemer via een SBK of per factuur als zelfstandige. Instellingen dienen de minimumlonen te respecteren. Voor kleine artistieke prestaties kan desgewenst de Kleine Kunstenaarsvergoeding gebruikt worden.
- Eerlijk: het is noodzakelijk dat de vergoeding van kunstenaars in verhouding staat tot de geleverde prestaties en de geldende loonbarema's van het paritair comité waaronder de instellingen ressorteren. Via het Kunstendecreet kan controle

uitgeoefend worden op de naleving van de CAO's. Om in aanmerking te komen voor een structurele subsidie, moeten de organisaties immers de CAO's van toepassing naleven.

- Indien kunstenaars werken voor een organisatie onder PC 304, is er een CAO die bepaalt hoeveel zij vergoed dienen te worden. De meeste beeldende kunstenaars vallen, indien zij in opdracht van een kunstorganisatie werken, echter onder het PC 329. In PC 329 is er geen enkele CAO met bepalingen voor beeldende kunstenaars. NICC pleit er voor om specifieke bepalingen omtrent verloning van kunstenaars in de bestaande CAO's op te nemen. Het zou een garantie zijn voor professionele en eerlijke vergoedingen.

VOORSTEL: Hoger subsidiebudget voor meer kunstenaars

Individuele kunstenaars in Vlaanderen kunnen een projectbeurs (financiering van een concreet project) of een ontwikkelingsbeurs (werkbeurs) aanvragen.

Onderzoek van NICC onder professionele kunstenaars toont het volgende aan:

- 76% van de kunstenaars meent dat meer beeldende kunstenaars (dan de huidige 110) aanspraak moeten kunnen maken op ondersteuning,
- 91% van de kunstenaars vindt dat het huidige subsidiebedrag aan beeldende kunstenaars dringend verhoogd moet worden,
- De meeste kunstenaars vinden dat een ontwikkelingsbeurs minimaal 10.000 euro zou moeten bedragen ipv het huidige minimum van 3.000 euro. De grootte van een projectbeurs blijft uiteraard afhankelijk van de begroting en de aard van het project.

Met andere woorden: een beter budget voor meer kunstenaars.

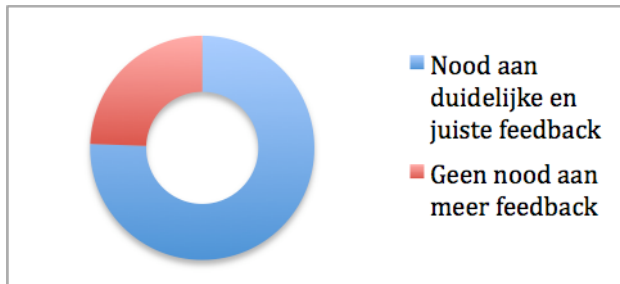
De beeldende kunstenaars in Vlaanderen wensen een verhoogd subsidiebudget van 2.000.000 euro waarmee gemiddeld 200 professionele kunstenaars een beurs ontvangen van gemiddeld 10.000 euro. In Vlaanderen en Brussel zijn minstens 300 professionele beeldende kunstenaars actief...

## 2. PRAKTISCHE MAAR NOODZAKELIJKE SUBSIDIEMAATREGELEN

Uit onderzoek (NICC, 2008) blijkt dat slechts 24% van de beeldende kunstenaars tevreden is over de het huidige Vlaamse subsidiebeleid. Zij stellen volgende maatregelen voor:

### Nood aan duidelijke en juiste feedback

Kunstenaars, die een subsidieaanvraag indienen, investeren veel tijd en moeite in het opstellen van hun dossier. Zij verwachten dat de commissie beeldende kunsten evenveel aandacht schenkt aan de evaluatie van hun aanvraag en de feedback. 70% van de beeldende kunstenaars is ontevreden over de feedback die zij momenteel ontvangen (NICC, 2008).



De meeste kunstenaars ervaren de feedback als 'oppervlakkig, te summier, onjuist, overbodig, belerend en geschreven zonder kennis van zake'. Beeldende kunstenaars hebben in de toekomst duidelijk nood aan een uitgebreidere en betere motivering. NICC ontvangt hierover ontzettend veel klachten van kunstenaars.

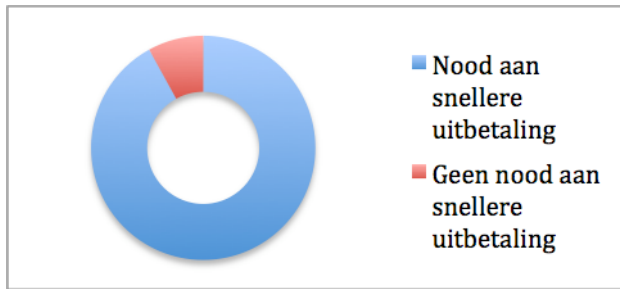
### Beroepsmogelijkheid nodig

Beeldende kunstenaars ervaren onterechte bemerkingen in de feedback die zij ontvangen over hun subsidieaanvraag. Momenteel kunnen zij deze bemerkingen niet weerleggen. Daarom vindt 58% van de professionele beeldende kunstenaars het belangrijk te kunnen beschikken over een beroepsprocedure zodat zij een uitspraak van de commissie in beroep kunnen beantwoorden.

Deze beroepsmogelijkheid bestaat reeds voor kunstorganisaties die subsidie aanvragen bij het Kunstendecreet of voor literaire auteurs en filmmakers die subsidie aanvragen bij respectievelijk het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Vlaams Audiovisueel Fonds . Zowel VFL en VAF zijn autonome fondsen met beroepsprocedures. Deze beroepsmogelijkheid wordt door zowel VFL, VAF als de literaire en audiovisuele kunstenaars positief geëvalueerd.

### Meer indieningdata en snellere uitbetaling

Tussen de subsidieaanvraag, de toezegging en de uitbetaling van de subsidie zit vaak een periode van zeven maanden. Vier maanden na het indienen van het dossier wordt beslist over het dossier. Nog eens drie maanden later ontvangen de kunstenaars hun subsidie. 91% (!) van de kunstenaars vindt deze uitbetalingperiode te lang.



Ter illustratie

- Kunstenaars die een grote ontwikkelingsbeurs voor 2008 aanvroegden op 15/08/07, kregen 4 maanden later bevestiging over hun dossier en moesten daarna nog eens 4 maanden wachten tot april 2008 op de uitbetaling van hun subsidie. Het jaar 2008 is met andere woorden al een kwart gevorderd.
- Kunstenaars die een kleine ontwikkelingsbeurs voor 2008 aanvroegden op 15/03/08, krijgen 4 maanden later bevestiging (+/- 15 juni) en moeten daarna nog eens vier maanden wachten op hun subsidiegeld (oktober-november). Het jaar 2008 is met andere woorden al drie kwart gevorderd.
- Kunstenaars die een projectsubsidie aanvragen voor een project in september, ontvangen hun subsidie pas rond oktober.

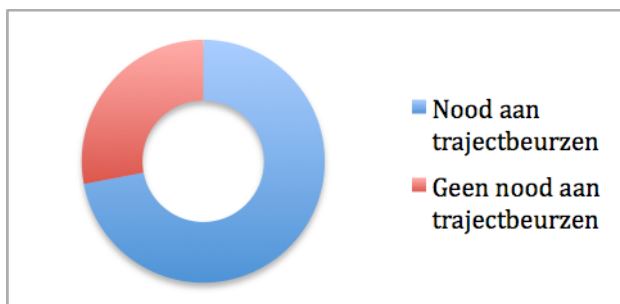
Het gevolg is dat kunstenaars prefinancieren en leningen afsluiten om aan de slag te kunnen. De kunstenaars in Vlaanderen stellen voor deze uitbetalingstermijn van 7 maanden terug te brengen tot 3.

48% van de kunstenaars stelt voor om meer indiendata te voorzien voor de aanvraag van projectsubsidies. 36% van de kunstenaars is vragende partij om permanent te kunnen indienen (NICC, 2008). Kunstenaars moeten kunnen inspelen op opportuniteiten, op korte termijn een subsidieaanvraag indienen en sneller over het budget beschikken.

### Trajectbeurzen

Een kunstenaar in Vlaanderen dient elk jaar een aanvraag in om al dan niet een ontwikkelingsbeurs te kunnen ontvangen. Het gevolg is een zekere mate van onzekerheid waarbij de kunstenaar soms wel een subsidie ontvangt en soms niet en moeilijk het te volgen parcours kan incalculeren.

Om een meer zekere financiële basis te bekomen en op langere termijn te kunnen plannen, is het nuttig om trajectbeurzen uit te reiken aan een beperkt aantal kunstenaars. Het voordeel is 1) dat een beperkt aantal Vlaamse kunstenaars met een meerjarige beurs 2) op langere termijn kan plannen en 3) minder hinder ondervindt van administratieve rompslomp.



76% van de kunstenaars in Vlaanderen wil deze vorm van rechtstreekse subsidiering in het leven roepen. Zij stellen een periode van drie jaar voor (NICC, 2008). Welke kunstenaars en wat de finaliteit is van de trajectbeurs dient overlegd te worden.

### Naar een autonoom fonds voor beeldende kunstenaars?

NICC is voorstander van een soepeler, flexibeler en professioneler subsidiesysteem. Een betere spreiding van meer indieningsdata (zeker voor projectsubsidies) zorgt ervoor dat

- de commissie niet wordt overstelpt met dossiers,
- men de dossiers beter kan verwerken,
- er tijd wordt genomen om goed onderbouwde feedback te formuleren,
- er rekening kan gehouden worden met tegenargumenten van kunstenaars die in beroep gaan,
- de subsidiebudgetten beter gespreid worden,
- de evaluatie en beslissingstermijnen ingekort kunnen worden en
- de kunstenaars op tijd worden uitbetaald.

NICC meent daarom dat de verwerking van subsidiedossiers ofwel in handen wordt gegeven van een autonoom fonds naar analogie van het VFL en VAF, ofwel in handen blijft van de commissie. Deze laatste moet dan wel beter ondersteund worden.

## 3. ALTERNATIEVE MANAGEMENTBUREAUS

Administratie, management, promotie en netwerken zijn cruciaal, maar vergen enorm veel tijd en inspanningen voor kunstenaars die er alleen voor staan. Veel kunstenaars willen deze opdrachten uitbesteden aan een derde partij, maar beschikken over onvoldoende inkomsten. Managementbureaus in de beeldende sector kunnen daarom moeilijk zelfbedruipend zijn.

In het Kunstendecreet en in de sector beeldende kunst is er vandaag de dag helaas amper aandacht voor ondersteuning van dit soort organisaties.

De nieuwe Vlaamse regering zou kunstenaars indirect kunnen ondersteunen door meer alternatieve managementbureaus volledig of gedeeltelijk te subsidiëren waardoor kunstenaars zich beter kunnen focussen op de essentie, nl de creatie van kunst. Beeldende kunstenaars kunnen zich groeperen en met een Vlaamse subsidie een Alternatief Management Bureau oprichten. 52% van de kunstenaars wenst meer middelen voor deze alternatieve managementbureaus.

NICC is ervan overtuigd dat beperkte investeringen in managementbureaus, enorme meerwaarde kunnen genereren voor de Vlaamse cultuur in het algemeen en beeldende kunstenaars in het bijzonder.

## 4. BETERE INTERNATIONALE ONDERSTEUNING

Vlaamse kunstenaars zijn de culturele ambassadeurs in het buitenland. Met een gerichte internationale ondersteuning van Vlaamse kunstenaars door de Vlaamse overheid zou men actuele Vlaamse kunst nog beter op de internationale kaart kunnen plaatsen.

88% van de beeldende kunstenaars (onderzoek NICC, oktober 2008) heeft nood aan een betere internationale ondersteuning!

Dit kan in de vorm van:

- een intensifiëring van het huidige curatorenprogramma van steunpunt BAM-ART waarbij buitenlandse curatoren in contact worden gebracht met Vlaamse kunstenaars.

Buitenlandse curatoren verblijven vaak onopgemerkt voor enkele dagen in Vlaanderen en komen slechts in contact met een handvol personen. Dit is een gemiste kans. Het is daarom noodzakelijk om deze personen actiever in contact te brengen met Vlaamse kunstenaars om elkaar persoonlijk en elkaars werk te leren kennen, ideeën uit te wisselen en samenwerkingen aan te gaan.

- een uitbreiding van steunmaatregelen voor buitenlandse organisaties die met Vlaamse kunstenaars werken

Internationale kunstorganisaties die werken van Vlaamse kunstenaars tentoonstellen, kunnen genieten van ondersteuning van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid zou deze steunmaatregel kunnen uitbreiden en beter communiceren naar internationale spelers (bv aan de hand van een Engelstalige brochure met mogelijke vormen van steun).

- internationale overheidsinitiatieven

De Vlaamse en federale overheid zou kunstenaars kunnen betrekken bij internationale overheidsinitiatieven. Internationale handelsmissies zouden een kunstenaar kunnen meenemen of men zou in buitenlandse ambassades een (bezoedigde) kunstenaarspositie vacant kunnen stellen.

## 5. EVALUATIE TOEPASSING DECREET INTEGRATIE KUNSTWERKEN

Het decreet van 23 december 1986 schrijft voor dat een percentage van de bouwkost voor openbare bouwprojecten besteed moet worden aan de integratie van kunst.

De Vlaamse overheid heeft dit decreet jarenlang niet toegepast. Pas in 1996 kwam er schot in de zaak met een beleidsbrief van de Vlaamse Regering en de bouw van twee administratieve gebouwen te Brussel. Het toepassingsgebied van het decreet werd datzelfde jaar ook uitgebreid tot de welzijnssector. De Vlaamse Bouwmeester begeleidt intussen op voortreffelijke wijze de integratie van kunst in openbare ruimtes.

Maar tot op vandaag wordt dit decreet en de toepassing ervan niet geëvalueerd. Er wordt geen controle uitgevoerd op de werking van het decreet en er kunnen geen maatregelen getroffen worden om de toepassing ervan na te gaan. NICC dringt daarom aan op een grondige evaluatie van het kunstintegratiedecreet.

## 6. GROTER AANKOOPBUDGET HEDENDAAGSE KUNST



79% van de Vlaamse kunstenaars is voorstander van een groter aankoopbudget.

Voor 2007 kreeg MuHKA 150.000 euro, SMAK en PMMK elk 50.000 en een extern aangestelde curator 125.000 euro ter beschikking om hedendaagse kunst aan te kopen. Dit leverde een gezamenlijk aankoopbedrag op van 375.000 euro.

In 2007 legde de overheid de klemtoon op de aankoop van historische sleutelwerken en werd beslist om het budget voor de externe curator, SMAK en PMMK niet langer te behouden. De aankoop van actuele kunst kwam volledig in handen van MuHKA met een budget van 200.000 euro.

NICC pleit ervoor dat dit budget met 175.000 euro wordt opgetrokken tot het niveau van voor 2007. De aankoop van hedendaagse kunstwerken door de Vlaamse overheid is van grote betekenis. Het is niet alleen een vorm van erkenning en een eerlijke financiële return, maar ook een bijdrage aan het Vlaams patrimonium.

## 7. AANGEPAST KUNSTONDERWIJS

Kunstenaars die afstuderen blijken onvoldoende op de hoogte van praktische zaken zoals het kunstenaarsstatuut, de subsidiereglementering en de werkloosheidsreglementering. NICC meent dat het noodzakelijk is om de studenten een praktische voorbereiding te geven.

Het kunstenaarschap heeft een zeer praktische omkadering. Van kunstenaars wordt verwacht dat zij zelf vorm geven aan hun loopbaan, dat zij zichzelf werk verschaffen, dat zij netwerken en contacten leggen.

Een onderzoek van de leerplannen van de kunsthogescholen toont aan dat er:

- ofwel geen voorbereidende vakken zijn voor afstuderende studenten,
- ofwel wel voorbereidende vakken zijn, maar dat deze enkel als facultatief keuzevak worden aangeboden, ofwel niet op maat zijn van de actuele situatie.

Een goede oplossing is volgens NICC om:

- een verplicht vak te installeren over praktische zaken zoals het Kunstenaarsstatuut, de subsidiereglementering en de werkloosheidsreglementering,

- de kunstenaarspraktijk tastbaarder te maken in de scholen. Dit kan in de vorm van gastcolleges door specialisten zoals kunstenaars, NICC, Kunstenloket, galeries (BUP) of door een geïntegreerde proef waarbij afstuderende studenten rond hun eigen werk een expositie organiseren, uitnodigingen ontwerpen, een website ontwikkelen, galeries en andere professionele actoren contacteren, een eerste verkoop realiseren, kiezen volgens welk statuut zij best werken enz.

## 8. CACHETREGELING VOOR SCHEPPENDE KUNSTENAARS

Vanaf 2003 is het kunstenaarsstatuut van kracht. Het principe is dat kunstenaars als werknemer werken via een SBK (Sociaal Bureau voor Kunstenaars), belastingen en sociale zekerheid betalen en sociaal worden beschermd.

Na vijf jaar stelt NICC vast dat 91% van de beeldende kunstenaars niet tevreden is over het kunstenaarsstatuut (NICC, 2008) en slechts 15% van de beeldende kunstenaars een inkomen verwerft onder het gunstige werknemersstatuut (enquête Kunstenloket 'inkomsten beeldende kunstenaars, juni 2006).

Dit heeft vooral te maken met het onderscheid dat RVA maakt tussen scheppende en uitvoerende kunstenaars in de toepassing van de werkloosheidsreglementering waardoor scheppende kunstenaars ontmoedigd worden om te werken als werknemer. Dit is nochtans het uitgangspunt van het Kunstenaarsstatuut.

### Stop het ontmoedigingseffect bij RVA en de discriminatie van scheppende kunstenaars in de werkloosheidsregelgeving

Om werkloosheidssteun te verkrijgen, is het nodig om voldoende arbeidsdagen aan te tonen in een bepaalde referentieperiode. Iemand die jonger is dan 36 moet bijvoorbeeld 312 arbeidsdagen aantonen in een periode van 18 maanden vooraleer hij of zij recht heeft op werkloosheidssteun.

Voor podiumkunstenaars en –technici is er de “cachetregeling”. In plaats van rekening te houden met het aantal gepresteerde arbeidsdagen wordt het brutoloon omgezet in gelijkgestelde dagen. Concreet wordt het aantal arbeidsdagen berekend door het brutoloon te delen door een referenteloon van 36,22 euro/dag. Als de podiumkunstenaar kan aantonen dat hij op jaarbasis 11.300,64 euro verdiende, heeft hij recht op werkloosheidssteun ( $11.300,64 / 36,22 = 312$  dagen). De cachetregeling is dus een regeling op maat van kunstenaars zodat zij, ondanks de onregelmatige tewerkstelling, sociale bescherming en recht op werkloosheidssteun kunnen opbouwen.

Scheppende kunstenaars worden echter uitgesloten van deze cachetregeling. Volgens RVA kunnen enkel uitvoerende kunstenaars genieten van deze regeling. Toch bevinden scheppende kunstenaars zich in eenzelfde situatie van korte en diverse contracten van korte duur en onregelmatige inkomsten.

Dit werd bevestigd door minister Bruno Tobback in zijn antwoord op een parlementaire vraag: “Men kan enkel een verschillende behandeling toelaten indien er verschillende omstandigheden zijn.” (Integraal Verslag, Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, CRIV 51 COM 681, Vraag aan de minister van Werk over "het kunstenaarsstatuut" (nr. 7804)).

Het gevolg is dat:

- scheppende kunstenaars 312 arbeidsdagen moeten aantonen in een periode van 18 maanden om werkloosheidssteun te verkrijgen. Als scheppend kunstenaar is dit echter quasi onmogelijk aan de hand van de onregelmatige kunstenaarspraktijk.
- uitvoerende kunstenaars op jaarbasis 11300,64 euro bruto verdienen om werkloosheidssteun te verkrijgen,
- scheppende kunstenaars ontmoedigd worden om gebruik te maken van het gunstige werknemersstatuut en gedwongen worden om als zelfstandige te werken, een statuut dat te zwaar is voor het leeuwendeel van de beeldende kunstenaars omwille van het grillige kunstenaarsinkomen,
- scheppende kunstenaars geen recht op werkloosheidssteun opbouwen.

NICC stelt voor

- om een einde te maken aan de discriminatie van scheppende kunstenaars ten opzichte van uitvoerende kunstenaars in de werkloosheidsreglementering,
- dat de cachetregeling in de werkloosheidsregelgeving wordt uitgebreid tot scheppende kunstenaars,
- dat de federale minister van Sociale Zaken of de federale minister van Werk via een omzendbrief of ander rechtsmiddel een einde maakt aan de onterechte opsplitsing tussen scheppende en uitvoerende kunstenaars die door RVA werd gecreëerd in haar gecommuniceerde versie van de KB's houdende de werkloosheidsreglementering.